

PIRÓR LOROGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XVIII. évfolyam 5457. sz. Vasárnap, 1962. szeptember 23. 4 oldal, 20 bani

Ion Gheorghe Maurer elvtárs 60 éves

Drága Maurer elvtárs! A Román Munkáspárt Központi Bizottsága s a Román Népköztársaság Államtanácsa és Minisztertanácsa melegen köszönti a 60. születésnapját. Mint a haza és a nép iránti forró szeretettel áthatott értelmiség, a burzsoáz-fojdosári rendszer éveiben szívtel-lel-lel csatlakozott a munkásszolgálat forradalmi mozgalmaéhoz, kommunista pártjához és jelentősen hozzájárult az ország fasisztizálás alól felszabadításához.

A népgazdaság helyreállításában és fejlesztésében, társadalmi és államrendszereink építésében, a pártnak és a népnek a megerősítésében kifejtett tevékenység nagy megbecsülést érdemel.

A párt többi vezetőjével együtt értékesen hozzájárult államunk békés külpolitikájának valóra váltásához, a Szov-

jetunióval s a több szocialista országgal való megbonthatatlan barátság, valamint pártunknak a testvéri kommunista és munkáspártokkal való nemzetközi kapcsolatai szüntelen erősítéséhez.

Mint a tudomány embere a marx-lenini tanításról vezérelve gazdag tevékenységet fejtett ki.

Magasrendű felelősséggel és odaadással teljesítette a párt által rád bízott feladatokat, hiszen szorgalmazta és nézet és a szocializmus ügyét s ezzel megnyitotta a dolgozók megbecsülését és szeretetét, s országunk külföldi barátainak tisztelgetését és értékelését.

Drága Maurer elvtárs! Egészséget, hosszú életet és munkaképességet kívánunk neked, a román nép javára és szocialista hazánk jólétére és felvirágztatására.

A ROMÁN MUNKÁSPÁRT KÖZPONTI BIZOTTSÁGA
A ROMÁN NÉPKÖZTÁRSASÁG ÁLLAMTANÁCSA
A ROMÁN NÉPKÖZTÁRSASÁG MINISZTERTANÁCSA

**A Román Népköztársaság
Államtanácsa
TÖRVÉNYEREJŰ RENDELET**

A „Román Népköztársaság Szocialista Munka Hőse” cím adományozásáról Ion Gheorghe Maurer elvtársnak.

Hatvanadik születésnapja alkalmából, a forradalmi mozgalomban kifejtett hosszú tevékenységéért s a szocializmus építésének művészen szerzett kiváló érdemeiért

a Román Népköztársaság Államtanácsa e l r e n d e l i:
Egyetlen szakasz. — A „Román Népköztársaság Szocialista Munka Hőse” cím és a „Sarló és Kalapács” aranyérem adományozását Ion Gheorghe Maurer elvtársnak.

GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ
az Államtanács elnöke

Ünnepélyesen átadták a „Szocialista Munka Hőse” cím adományozásáról szóló oklevelet s a „Sarló és Kalapács” aranyérmét Ion Gheorghe Maurer elvtársnak

Szombaton délelőtt, a Román NK Palotájában ünnepélyesen átadták a „Román NK Szocialista Munka Hőse” cím adományozásáról szóló oklevelet s a „Sarló és Kalapács” aranyérmét Ion Gheorghe Maurer elvtársnak, a Román Munkáspárt Központi Bizottsága Politikai Bizottságának, a Román Népköztársaság Minisztertanácsának elnökeinek.

Az ünnepségen a következő elvtársak vettek részt: Gheorghe Gheorghiu-Dej, Gheorghe Apostol, Emil Bodnărescu, Petre Borilă, Nicolae Ceaușescu, Chivu Stoica, Alexandru Drăghici, Alexandru Moghioros, Dumitru Colu, Leonte Răutu, Leontin Sălăjan, Ștefan Voitec, Mihai Dălea, Alexandru Bîrlădeanu, Gheorghe Gaston Marin, az RMP KB, az Államtanács és a

kormány számos tagja.

Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs, a Román NK Államtanácsának elnöke átadta Ion Gheorghe Maurer elvtársnak a „Szocialista Munka Hőse” cím adományozásáról szóló oklevelet s a „Sarló és Kalapács” aranyérmét.

Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs átadta és melegen üdvözölte Ion Gheorghe Maurer elvtársat, jó egészséget, hosszú életet és újabb sikereket kívánt neki tevékenységéhez.

Ion Gheorghe Maurer elvtárs válaszában köszönetet mondott a magas kitüntetésért.

Ezután a párt és állam vezetői s az összes jelenlévők üdvözölték és megölték Ion Gheorghe Maurer elvtársat.

(Agerpres)

Az ünnepségen a következő elvtársak vettek részt: Gheorghe Gheorghiu-Dej, Gheorghe Apostol, Emil Bodnărescu, Petre Borilă, Nicolae Ceaușescu, Chivu Stoica, Alexandru Drăghici, Alexandru Moghioros, Dumitru Colu, Leonte Răutu, Leontin Sălăjan, Ștefan Voitec, Mihai Dălea, Alexandru Bîrlădeanu, Gheorghe Gaston Marin, az RMP KB, az Államtanács és a

Gyarapszik az olvasók száma

A December 30-ig gyűjtött statisztika alapján az év eleje óta 1400 olvasó csatlakozott a könyvtárakhoz. A könyvtárak ujan olvasói közül mintegy 1250 munkás. Az új olvasók bevonásával a könyvtárak mozgalmát indították, amelynek eredményeként 61 ifjú munkás nyerte el a Könyvtárak díját. Most újabb ak-

Hetven méter magas gyármű

Tordán nemrég fejezték be a „Szocializmus győzelme” cementgyár új technológiai gyártási gépsorainak 70 méter magas gyárművét. A csuszató szaluzsába öntött betonmenny egy hónap alatt készült el, míg a téglából rakott kémények építési időtartama 3-5 hónap. Ez az eljárás egyszerűsödött, lehetővé teszi a kémény külső ellenálló burkolatának és tűzálló belső részének egyidejű építését, ami fokozza tartósságát. Az itt alkalmazott

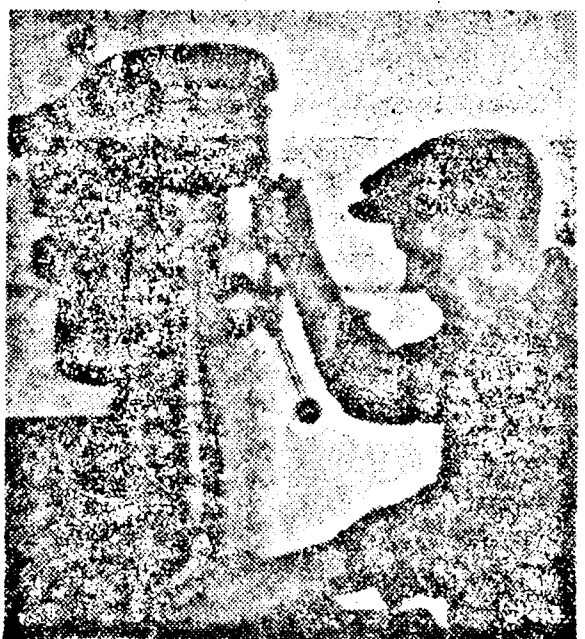
A kenyér minőségének további javítása érdekében

A közelmúltban hírt adtunk arról, hogy a Sütőipari Vállalat 2-es számú részlegén új kemencét adtak át rendeltetésének. Ezzel egyidőben megkezdődött egy korábban épített kemence általános javítása is. A szorgalmas javítók gyors és minőségű munkát végeztek. Ennek eredményeképpen ma már üzemeltetésre készen áll a kemence. A vállalat vezetősége úgy határozott, hogy hétfőn, szeptember 24-én az első munkások üzembe helyezik ezt a kemencét is. Ezzel a sütőke-

mencék száma ismét háromra emelkedik a 2-es részlegen, ami jelentősen hozzájárul a termelés teljesítéséhez, valamint a kenyér minőségének állandó javításához.

Jobb szervezőmunkára van szükség

A szentlányi kollektív gazdaságban is végzik az őszi betakarítási munkákat. Az eddig elért eredmények azonban azt mutatják, hogy ebben a gazdaságban jobb szervezőmunkára van szükség. A 205 hektár kukorica vetésből eddig 60 hektár termését takarították le. De ha figyelembe vesszük, hogy a napl ütemterv 10 hektár, s ha továbbra is így halad a munka, akkor még október 8-án se végeznek a kukoricatöréssel. Fontos tényező a munka meggyorsításánál a

Pontos munkát végeznek a OFR TC műhelyek dolgozói. Leiklisme-

refességet, szorgalemban nincs is hiány, hiszen valamennyien arra törekednek, hogy az előírásoknak megfelelően végezzék el a rájuk bízott feladatokat. Crist Ștefan párttag is jó példával jár elől, mint szerelő lakatos jól végzi munkáját.

Folytak az előkészületek a nádtermés learatására

A Duna-deltában javában folynak az előkészületek az idei nádtermés learatására. Előirányzat szerint az idén több mint 250.000 tonnát, csaknem 50.000 tonnával többet aratnak, mint az előző évben. A műhelyekben és a kitermelő egységekben kijavították a pótkocsikat, nehéztelepeket és aratógépeket, mint 90 százalékát. Intézkedések történtek

Több milliós megtakarítás a korszerű technika segítségével

A kolozsvári bór- és cipőgyárban tavaly értékes kezdeményezés született: minden mérnök oldjon meg egy-egy műszaki-tudományos kérdést a termelés számára. Az új technika bevezetését szolgáló akcióba a mérnökökön kívül számos technikus és magas képzettségű munkás is bekapcsolódott. Így az idén megkezdődött a tanulmányozott műszaki-tudományos kérdések száma, sok új technológiai el-

A kőolajipari munkások sikerei

A PLOIESTI turó- és kitermelő trószta élenjáró boldesti szondaletelepének kőolajipari munkásai már elérték az első három negyedévre előírt termelés színvonalát. A nyersolaj előirányzott választékait időben és a megengedettnél kevesebb szennyező anyaggal küldték a finomítóba.

Megkezdődtek a téli előkészületek

A December 30 textiltüzemek főgépész osztályának vezetői felhasználva a múlt évi tapasztalatokat, nagy gondot fordítottak az intézkedési tervvel bővített különböző javítási munkálatokra vonatkozó tervek. Mindez arról a gondoskodásról beszél, amellyel a dolgozók viseltetnek a közvagyon megőrzése iránt. Már hozzáfogtak különböző fontos munkálatok elvégzéséhez, mint épületjavítás, gépek, szállító-

eszközök karbantartása stb.

A tervben a következő intézkedések szerepelnek: az üzemen levő utak megjavítása, a vízelvezető csatornák kicserélése, a törött ablakok és a rossz ajtók helyettesítése, az erómi-telepek tetőzetének megjavítása stb.

A vízelvezető csatornákat egy teljesen új, nagyteljesítményű központi csatornával cserélik ki. A tetőzetek javításánál már eddig 30.000 darab cserepet használtak fel. Különös figyelmet fordítanak a gépi felszerelések megjavítására, annak érdekében, hogy a télen zavartalanul működhessenek. Folyamatosan a különböző berendezések ellenőrzése a termelő részlegeken, mint például a III-IV-es átvízgátló és a párasító készülékek átvízgátló. Megjavítják a központi fűtést szolgáló berendezéseket és fűtőtesteket, a gővezetéseket is.

Lukács Mihály
levelező

Ahol vasárnap sem pihennek

Az aradi Aramszolgáltatási Vállalat udvarát nagy sötétzöld levélű piros szírnű kardvirágok díszítik. A gépek, kazánok, a transzformátorok halk morajlása távoli vihesz tompa zúgására emlékezteti az embert.

Tiliglig Gheorghe elvtárral, a hőerőműközpont mechanikusával elindultunk, hogy megismerkedjünk azokkal, akik vasárnap sem pihennek. Első utunk a vállalat fűtőanyag raktárába vezetett. Igen mozgalmas kép tárult elénk. Csillá-ken szállították a szenet a kazánokhoz. Melletünk éppen Boaru Savu haladt el egy csillá-vel. Innen a kazánházba vezetett utunk. A látogatók figyelmét elsősorban is az itt uralkodó tisztaság ragadja meg. Az óriási kazánokban folyama-

tosan izzik a feketeszen. A vezérlőtábla mellett Totok Andrást fűtő ellenőrző a kazánok működését. Órára emlékeztető manométerek, víz-, gőz- és hőmérők sorakoznak egymás mellett. Odébb tűszerű mutatók jeleket rajzolnak különleges kockás lapokra. Egy mozdulat és kis piros lámpa gyul ki: ezzel ellenőrzik a kémények működését.

Innen egy kisebb helyiségbe léptünk, ahol tartályokban vegyi uton lagytják a vizet. Utunk következő állomása a gépház volt. Hatalmos gőzturbinák egyenletes, halk morajlása töltötte be a kellemesen meleg levegőt. Kisérő manométerekkel. Volt és Amper-mérőkkel ellátott szivattyúhoz vezet és magyarázni kezd azok rendeltetését. A másik oldalon egész falat borító vezérlőtábla látható. A tábla előtt kis asztal mellett ül Nicola Ivan „táblamester”, ahogy itt nevezik. Könyvébe feljegyzi a készülékek által mutatott adatokat. Közélebb lépünk a hatalmas vezérlőtáblához. A Volt-mérő jelzője a háromszög körül mozog. Ez mutatja a termelt áram feszültségét. Közvetlenül mellette egy másik óraszerű berendezés, amely a fogyasztást jelzi. Bizony vasárnap is sokan használják az áramot. A jelzőberendezések fölött feliratok mutatják, hogy melyik tábla a város melyik részét látja el árammal. Az órák és különleges készülékek alatt hatalmas kapcsoló kerék van. Egy fordítás ezen és megszakad az illető területen az áramszolgáltatás.

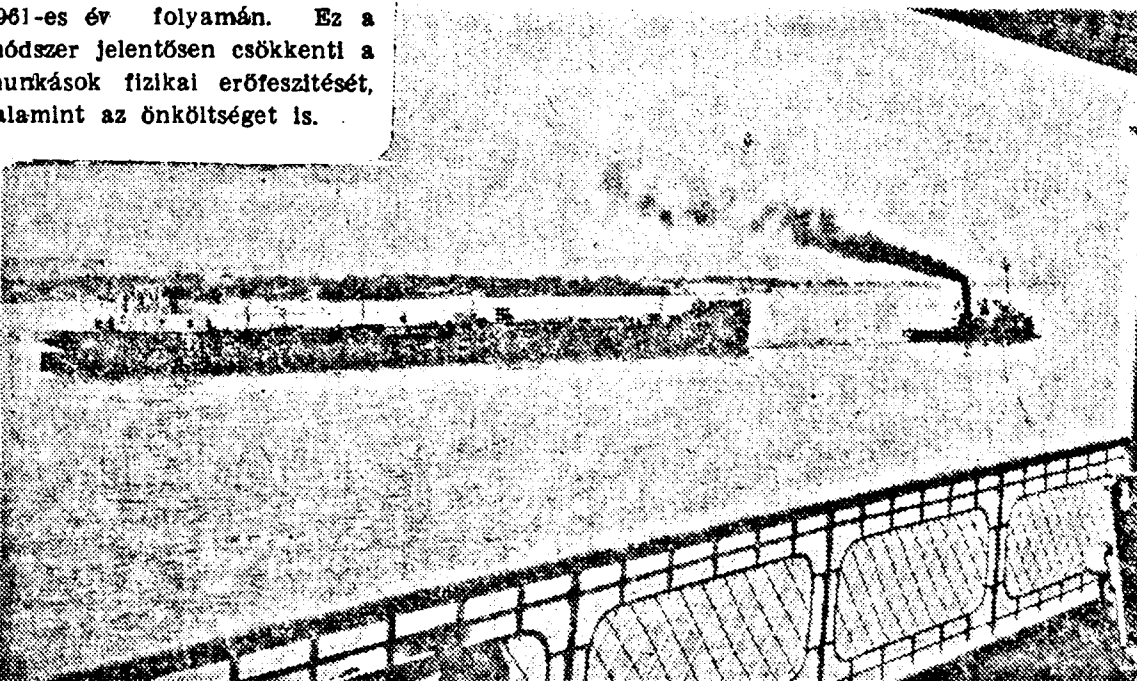
A Március 6 munkabrigád van szolgálatban — mondja Tiliglig elvtárs. — A szolgálatot a November 7

brigádtól vettük át. Mi mindig versenyzünk egymással. Például a múlt hónapban ez a brigád lett az első. Célkitűzésünk a gépek jó karbantartása, a fűtőanyag takarékoskossága stb. Eppen jókor jött. Most az egyik hűtőberendezésen végzik kisebb javítást. Váslapcsón le-másztunk a turbínák alá. Lá-bunk alatt patakokban csörgedez a víz. Az egyik oldalon két munkás a hűtőberendezés fedelét emeli le. Arrébb másik kis csoport dolgozik. Két munkás kis fűrőgépet tart a kezében. A fűrőgép fejében méter hosszú fűrő forog, mellyel a hűtőberendezés csővét tisztítják. Kisérőm elmondotta, hogy erre azért van szükség időnként, mert a készülékek vizkő réteg rakódik le. Itt dolgozik Sălăjan Ilie kommunista feleségével együtt. A legjobb és a legteljesítményesebb dolgozók. Ugyancsak itt találjuk Filip Francisc párttagjelöltet is, aki becsülettel eleget tesz a reálított feladatoknak.

Innen utunk újra a vállalat udvarára vezetett. Az óriási hűtőtoronyból lomhán emelkedett magasba a gőz. A hűtőtorony lépcsőin a lecsapódott víz zudul alá, mely utcákban kihűl és innen újra a kazánházba kerül.

Bucsurom s közben elismeréssel gondolok azokra, akik vasárnap is dolgoznak azért, hogy biztosítsák számunkra a fényt, hangot, energiát jelentő villanyáramot.

Kovács Sándor

Találkozás a Kék Dunán

Eredmények — további tervek

A SZERSZÁMGÉPGYÁR dolgozói jó felszerelt könyvtár áll rendelkezésükre. A gyár mellett klubépület első emeletén elhelyezett könyvtártermet, valamint az olvasótermeket naponta sokan felkeresik, hogy könyvet cseréljenek, vagy átlapozzák a napilapokat, folyóiratokat.

Az utóbbi két hónapban a könyvtár forgalma másfélszeresére növekedett. Itt is érezhető az, hogy megszervezték a szakszervezeti könyvtárak versenyét. Díjmárcsú Titustól, a könyvtár felelőseitől tudjuk meg a verseny során elért eredményeket.

A könyvtárban 7600 kötet, valamint a helyi, a tartományi és központi sajtótermékek gyűjteményei állnak a dolgozók rendelkezésére. Ebben az évben 324 újabb kötetet vásároltak és eljuttattak az újonnan megjelent politikai, szépirodalmi könyveket, amelyeket röviddel megjelenésük után a gyár dolgozói már olvashatnak.

Az eredmények közé számítható az is, hogy a verseny 1. helyén csak 466 olvasója volt a könyvtárnak, de ez a szám két hónapi teljes tevékenység után már 690-re emelkedett.

A KÖNYVTÁR SOKOLDALU tevékenységét természetesen egy ember nem képes elvégezni. Ezért a könyvtár felelőseit 9 tagból álló munkaközösség segíti, gondosan meghatározott munkaterv alapján. A gyár részlegeiben hat mozgókönyvtár működik, amelyek — közvetlen kapcsolatban a dolgozó tömegekkel — nagy mértékben hozzájárultak az olvasók számának növekedéséhez. A mozgókönyvtárak vezetői közül különösen jól dolgozik a II. megmunkáló részleg könyvtárosa, Jigau Dumitru ifj. munkás asszony, aki havonta 100 könyvet cserél olvasók számára.

Nem lehet elmondani ugyanazt a festőde mozgókönyvtárról, amelyet az egyik rakárban lakat alatt őrznek. A nemtörpöcske kötetekben ez a mozgókönyvtár mindössze 3 olvasót tart nyilván. A könyvtár tevékenységében észlelhető

hiányosság felszámolása céljából elhatározták, hogy új könyvtárra bizzák vezetését.

Általában a gyári könyvtár tevékenysége a naponta vezetett bejegyzések alapján könyvenkénti ellenőrzés. Ezek szerint ezekben 87 könyvvel szerült rendezvényt tartottak nagyszámú olvasó részvételével. Ezekben különböző formában ismertették a könyveket. A könyvek tartalmával foglalkozó könyvművelő előadásokat rendszerint a munkahelyen szervezik meg a 11 órai uzsonnaszünetben. A könyvművelés másik bevált módja a munkaszünetekben a vezetékes rádió útján közölt ismertető előadások, amelyeket ilyenformán a gyár valamennyi dolgozója meghallgat. A klub helyiségekben rendszeresen tartanak azonoskivitelű előadásokat, amelyek keretében részletekben ismertetik egyes könyvek tartalmát, jellemzik a főbb szereplőket, stb.

Igen nagy sikerük van az irodalmi esteknek, melyeknek keretében egy-egy író életét, műveit ismertetik. Ezalkalommal a hallgatók rendszerint kérdéseket tesznek fel és véleményeket mondanak a felvetett kérdéssel kapcsolatban. Így az augusztus 16-án megtartott irodalmi esten Mihail Sadoveanu műveiről tartottak felolvasást 45 olvasó jelenlétében.

A RENDEZVÉNYEK KÖZÜL nagy látogatottságnak örvendnek a mesedélutánok, amelyek a gyár dolgozóinak gyermekei számára szerveznek. Augusztusban Ion Creanga: „Fata babei și fata moșneagului” című meséjének ismertetésekor csoportosan jöttek a közeli utcákban lakó gyermekek és nagy érdeklődéssel hallgatták meg a mesét.

Célszerűnek bizonyultak az elvitteken kívül a Könyvbarátok című versenyek, amelyek a könyvtár az IMSZ szervezettel együttesen szervezték. Ebben az évben már öt versenyvizsga volt, amelyeken 41 ifj. munkás nyerte el a Könyvbarátok jelvényt és az annak viselésére jogosító igazolványt. A legjobbak között

említhetjük Jurj Bodea lakost, Gidea Georgehe pénztárost, valamint Chislu Ana rajzolóit, akik kitűnően ismerték a megjelölt regények tartalmát és szereplőit.

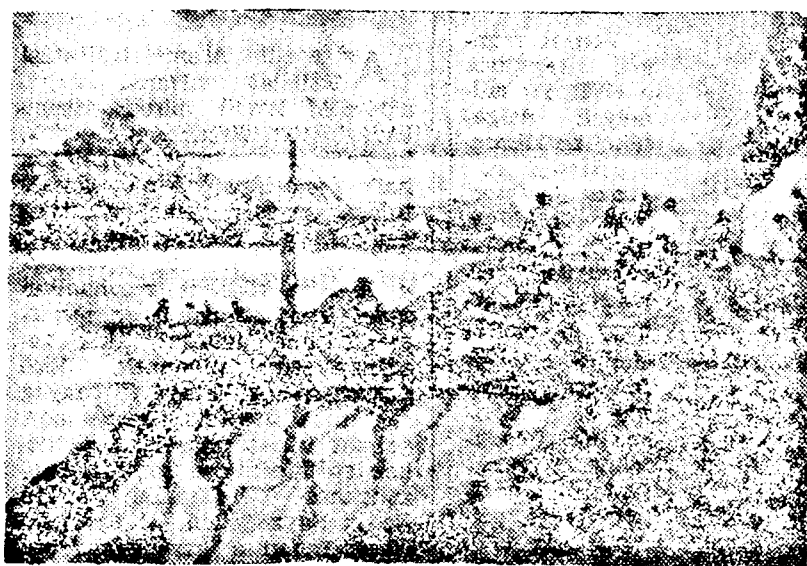
Az említett rendezvényeken kívül a könyvtár munkaközössége három, szépen elrendezett üvegsekrelyt létesített a gyár különböző részlegein, ahol az újonnan érkezett könyvek borítólappal teszik ki közzémlére. Így a dolgozókkal állandóan közlik, hogy milyen új művek érkeztek a könyvtárba. Hasonló célt szolgálnak az időközönként a klubban rendezett könyvkiállítások is.

AZ OLVASÓK kizsálgatásán és a nagyszámú rendezvény megszervezésén kívül a könyvtár munkaközössége időt talált arra is, hogy a tízedes csoportosításnak megfelelően átrendezze a könyvtárat. Jelenleg a kartonok megírásánál tartanak, ami gyorsítan fogja a kiállítások menetét és megszűnteti a kereséket.

A könyvtár munkaközössége úgy tervezi, hogy az év végéig mintegy 1.400-ra növeli az olvasók számát. Ennek a tervnek teljesítése bizony komoly feladatokat ró a munkaközösségre valamennyi tagjára és elsősorban Díjmárcsú Titus felelőse, aki látogatásunkkor új könyvekkel a karján a szerezdebe indult, hogy az uzsonnaszünetben kielégítse a részleg dolgozóit. Magával vitt azonoskivitelű néhány kitűntetett kartont is, mert — amint mondotta — nap, mint nap jelentkezik új olvasó, akik ott, helyben kell kiállítani.

A rendszeres és jószervezett munkának már eddig is mutatkozó eredményei és ez minden bizonnyal a jövőben is meghozza a várt előrehaladást.

Molnár Lajos, a Szerszámgépgyár dolgozója

A SZAMOS PARTJÁN

A közösen megrendezett futball-belső, a gyáriki látogatásra sorolva kis kerékpár képeztől a „Jószomszéd” viszonyának. Igaz barátság azonban nem szorítkozik a köztársaságban az anyuka és a nagymama volt az „egyedül” és „minden”. Többnyire egymaga látogatott a szék udvarán, az utcán felváltva gyermekszobákon csak ritkán jutott el hozzá.

A lassan szeptemberre forduló, augusztus utolsó napok változást hoztak életében. Kis szomszédos iskolaközele lett. Iskoláról, tanítónéről, az ABC-s könyvről beszélgetett naphosszat nagymamával.

A nagymamának sikerült felidézni a régmúlt szeptembereket hangulatait, szinte elbeszélései megtették a hatást. Legelőször is erre emlékezett meg, amikor Gyurika, mint amolyan iskolában forgoló emberhez, hozzám fordult „pót-felvilágosításokért”.

— Tudod, hogy én is iskolás leszek? — hangjából hiányzott az ilyenkor szokásos düszkeség és elkecseregetett folytatás: — En nagyon félek az iskolától, a tanítónéni megver majd,

Szemlér Ferenc:

Tegnapi vidék

Emlékszel még e tájra? A mocsárra, mely itt lappangott sosem lankadó gözfelvénnyel, míg alatt a tó forrt sás-foltjaita tükrével a pára

és kő mögött. Emlékszel, mint szorult el szíved a vad lánnyal? Hisz konok daccal nyelt mélybe ösvényt, lábnyomot s az élet bármilyen más jelét — S ma úgy kell

kutatnod szinte tíz-husz órásház, üzem s üzlet között emlék-helyét a tegnapi vidéknek. Most eléd már csak az ember áll, bámerre járkálsz.

Szivattyusoknak, alagsövezőknek tetteiről emlékszel a talaj. Gépkocsizót dícsér, utat tavaly még el sem képzelő part. Fűmezőket

lenget a szél kertész lóbogóként. Tér-építőkről mesél a szőlő árja, és toronydaru kitárt ölében ülő kezelők okos fényt

sugárzó szeme csupa biztató lilt. — S te máris lennél innál s holnap munkájuk társa — büszke s hős, aki mocsarat szikkas, földet visszahódít.

Több akaraterővel, szízzel

A rajonban elsősk lettek. Nemrég pedig arról érkezett tudósítás, hogy a IV. tartományi verseny temesvári döntőjén a világi kórus második díjat nyert.

A hír felcsigázta érdeklődésemet Ion Slavici községe iránt, ahol emlékmúzeum, művelődési otthon, jól felszerelt könyvtár és filmszínház áll a lakosság rendelkezésére. Igaz — firtattam magamban — a verseny különböző szakaszain nem hallattak magukról a színjátékosok, táncosok, zenészek. Na, de sebal, elvégre nem lehet valamennyi együttesük a leg-

1.

A község főutcáján álló művelődési otthon tágas, impozáns épülete önkéntelenül is magára vonja a járókelők figyelmét. Itt kapott helyet az emlékmúzeum, a községi könyvtár, a próbatermek. Kár, hogy mindez csak a bejárat ablakréseken keresztül látható, mert az ajtó mindenütt zárva. Sehol, senki. A fő bejárat ajtója jókora órréndet fűszerezték ki. Megkeresem a csüörtőlki napot. Reggel 9-11 ig és délután 5-8-ig nyitva — olvasom. Az óra mutatója elhagyta a 10-es számot. Biztosan siet az óra. Vagy talán az imént eltévedtettem a napot — gondolom.

De nem! Az órarend szerint most nyitva kell lennie a könyvtárnak.

Hárman haladnak arrafelé, az egyik asszony közülük pillanatra megszakitja útját.

— Nem idevalósi? Mindjárt látszik, hogy nem ismeri a szokást.

Aztán magyarázatképpen hozzáfűli:

— Ahányszor erre jövök mindig zárva találom. Maga is jobban teszi, ha nem vár...

Hát itt nem volt szerencsém, de sebal. Majd a művelődési otthon igazgatója felvilágosítást ad az itteni kulturmunkáról.

Igen ám, csak hogy senki sem tudja hol van. A nevet ismerik, de látni nem látták. Sem ma, sem tegnap, sem az előtt.

A próbaterem kitört ablaküvegét átbeszarró szél mint-ha szomorúan azt suttogná: itt az ősz, itt az ősz...

2.

A pártbizottság székházában Barna Ferenc rajlon instruktor helyére teszi a telefonkagylót.

— Andrez igazgatóval nem egyszer beszélünk már ezekről a kérdésekről. Sajnos, mindhi-

VIHAROK BOLYGOJA

A leningrádi tudomány-népszerűsítő filmek stúdiójában készült film. — amelyet a Herkák János moziban mutatnak be a jövő héten — az első úrha ösok és hatalmas kozmikus rakéták hazájában született. A rendkívül érdekes tudományos-fantasztikus film (Klusanecv kiváló rendezése.

ben) emberközébe hozza a Vénuszon lejátszódo cselek ményt, amely mindvégig lebilincseli a nézőt.

MIT OLVASSUNK?

Wojciech Zukrowski

Tűzkeresztség

A háboru már elmúlt, de maradványai még megvannak. Szilvia hatalmas erdőben itt-ott még ellenséges bandák garázdálkodnak.

Egy kislány alkalmával Jan Kosinski százados sulyos lövést kap. Honnan származik a gölyő? Ellenségtől, vagy az övétől? Magában lehetségesnek tartja, hogy saját katonát akarta eltenni láb alól, mert titkon egy lány szeretne. Míg betegágyán fekszik, visszaemlékezéseiből megismerjük a fiatal százados életét és mikor felgyógyul, fény derül mindenre.

A neves lengyel író személyes élményei alapján írta igazán megérintő, amelyet hazájában két díjjal tüntettek ki.

Kormos István — Rab Zsuzsa

Ékes fehér hattyú

Az orosz nép hétköznapijainak örömei-bánatai, a kisemlézett szegények évszázados gyűlölméi, haragos indulatai, az örök szerelem panaszai és utjongása, szilaj legények széles jövedve, erdei betyárok, hadbavonuló kozákok szomorú sorsa, a szülőföld olthatatlan szeretete szóval meg az orosz népköltészet évszázadokon át alakultak, csiszolódtak az orosz társadalom mely rétegeiben az ősi dalok, balladák, amelyek gyakran idezik emlékeztetnek a mi dalainkat, hiszen ha más nyelven, más formában szólal is meg, a szegény nép szenvedése, öröme mindenütt egyforma volt.

KITUNTETTEK A DOBRA KÖZSÉGI (HUNYAD TARTOMÁNY) MÜVELŐDÉSI OTTHON ÉNEKARÁT

Az Államtanársok a Munkaérdemrend III. fokozatával tüntette ki a Dobra községi (Marosillye rajon, Hunyad tartomány) művelődési otthon énekkarát, megalakulásának 75. évfordulójának alkalmából, hosszsz tevékenységéért és a tömegkultúra területén szerzett kiváló érdemeiért.

(Agerpres)

A színek birodalmában

— Egyik délután kint festetem a város szélén. Egyszer csak odajön hozzám egy gyerek. Tíz éves forma lehetett. Nézi a munkámat, aztán azt mondja: „Ha odanézek, az nem szép, ha a képre nézek, az szép”.

Ezzel a kis apró történettel fogad Pataky Sándor és következtéként így folytatja:

— A gyerek megfogott valamit a művészet lényegéből. Igaz ugyan, hogy a művész nem szepíti a valóságot, de megmutatja a jelenség szépségeit és kiemeli a lényeges vonásokat. Ezért nincs igazuk az absztrakcionistáknak, akik önmagukból akarják kifacsarni a szépet.

A szóba fálán sorban Pataky képek láthatók. Javarást akvarellök. De van közöttük néhány olaj is. Valamikor, ezelőtt 60 évvel olajjal kezdte, véletlen volt, hogy a vízfestéssel megpróbálkozott. Azóta főleg a színes színpapírt és a vízfestéket könyvszerűen a formák és színek visszaadására.

Képein a zöld és a lila szinte megszámlálhatatlan árnyalatát láthatjuk. Egy tá asztalt és egy őszit nézünk. Mindkettőn megtaláljuk ugyanazt a zöldet. Mégis a tavaszi zöld pompázó, harsogó, ha tesszük, ha nem magával ragad, munkára hívja természet megújulásiának ábrázolásával. Az őszi zöld viszont fáradt, kicsit elmélázó. Mégis benne is láthatjuk az új tavasz színeit. Mindezt a képeket ura-

ló nagyszerű összhang teszi lehetővé, a színek összhatása, a művész finom látásmódja, az a képesség, hogy érzéssel csorbiatlanul színekbe öntse.

Gyönyörködünk a képekben és az idő mester — szerénységét talán a természetből tanulta, mellyel napról-napra találkozik — elbeszélést készíti.

A különböző papírfajtákat és a festékeket dícséri. Igaz, a művészt a műben meglátni, a szemlélt dolga.

Képel csodálatosan napsugarasak, a természet tavaszi serkenő erejét árasztják, megtöltik vele a műlévőzt.

Pataky Sándor a széprenevelést tartja céljának, a szép meglátatását, a lehétköznapi dolgokban is.

Talán azt mondhatnók, hogy ritka képein az ember. Valóban ritkán fest portréit, de tájképein élnek, úgy, ahogyan csak az ember szemében élhetnek és éltek az emberek. Ha nincs is a képen, mégis az embernek az emberrel mesél. A képek ritmusa, a csodabafutó szerkezeti vonalak mind a felfelé törő embert dícsérik. Azokon a festményeken, melyeken az ember alakot ölt, a munka lendületével termelő mozgásban jelentkezik.

Pataky Sándor képel meg-hazudtolják a művész korát, fiatalos lendületet, életet sugároznak. Pedig sok éve már annak, hogy kezébe vette az

KOLLEKTIVISTÁK

SPORTHIREK

száma
FERENCZI GYULA: Tudatos
nyelem - KOHN LILLET
du Deheleanu, a marxista
elő - PALKÓ ATTILA: Mű
nyoktatás és természetis gya-
lat - PATAKI JANOS: A
rosugrás kert - KOVÁCS
LA: Ateista nevelés föld-
sórán - MEZEI ZOLTÁN:
nyes biológiai szemlélet ki-
titása - SIMION I. POP:
őgazdasági szakoktatásunk
GALL DÉNES: Korsze il-
unka az iskolában - LEON-
D SZEDOV: Új szakasz a
mosz kutatásban - MAR-
JA LILL: A pedagógia vr-
aja - VITA ZSIGMOND:
ománys és irodalmi tö-
ések a Bethlen-kollégium
netében - RADO IMRE:
és televízió versenye -
AGÓ JÓSEF: A halkál
ór virágai - RADULY JE-
A nevelés tervszázlata.
RICZ ZSIGMOND EMLÉ-
KEZETÉRE
gh Edgár, Bartalis János,
György, Kós Károly, Ge-
Szlreca írásai
őgazdaság - Panoráma
állás és tudományes szemle-
tása meg negyedévi előfi-
tása

Az ENSZ-közügyülés plenáris ülésének munkálatai

NEW YORK. (Agerpres).
Az ENSZ-közügyülés péntek délutáni plenáris ülésén elsőnek Muhammed Naim. Afganisztán miniszterelnök-helyettese és külügyminisztere szólalt fel.
Muhammed Naim megelégedését fejezte ki, hogy végre sikerült megoldani az afgániai háború megszüntetésének kérdését és kilátásba hozni a nyugati iránti kérdés békés rendezését. Az Egyesült Nemzetek Szervezetének egyik legfontosabb feladata — mondotta Muhammed Naim — valóra váltani az emberiség mindenkor álmát, a hatékony ellenőrzéssel egybekötött általános és teljes leszerelést.
A kongói kérdéssel szöve, az afganisztáni küldött kijelentette, hogy ezt a problémát csak a kongói nép akaratának teljes tiszteltetésével lehet elrendezni.
Ezután A. A. Gromiko szovjet külügyminiszter, a Szovjetunió küldöttségének vezetője emelkedett szólásra:

A különböző társadalmi rendszerű államok békés egymás mellett élésének biztosítása, azoknak a feltételeknek a megteremtése, amelyek lehetővé teszik, hogy a háborút örökre kikeressék a társadalom életéből — ez a legfőbb feladat a nemzetközi kapcsolatok terén, amelyet a Szovjetunió Kommunista Pártjának a tavaly októberi XXII. pártkongresszuson elfogadott programja jelölt ki.

A világon végigterjedő őrjáti változásokról szólva A. A. Gromiko hangsúlyozta, hogy az új világháború ma már nem elkerülhetetlen végtelenségig. De más dolog a háború elhárításának lehetősége és megint más a lehetőség valóra váltása. A. A. Gromiko kiemelte az Egyesült Nemzetek Szervezetének szerepét a nukleáris rakétaháború veszélyének felszámolására folytatott harcban.

A közgyűlés 17. ülészakán résztvevő ENSZ-tagokat — mondotta A. A. Gromiko — bizonyára erősen nyugtatja J. Kennedynek, az Amerikai Egyesült Államok elnökének az év szeptember 13-i sajtóértekezletén tett nyilatkozata. Az USA egyike az ENSZ megalapítóinak, állandó tagja a Biztonsági Tanácsnak és a kapitalista államok közül a legnagyobb gazdasági és katonai erővel rendelkezik. Elvárható tehát, hogy ez az ország és államférfiai, az USA-ra, mint nagyhatalomra háruló felelősség értelmében különleges tiszteletet tanúsítsanak az ENSZ-alapokmány iránt és ennek megfelelően dolgozzák ki politikájukat. Kennedy elnök fentemelt nyilatkozata ennek éppen az ellenkezőjét bizonyítja. A. A. Gromiko kiemelte, hogy az USA elnökének nyilatkozata egészséges kijelentéseket tartalmaz — az USA kormányának nyilvánosan megtagadta a közönséget azoknak a kardesértető amerikai köröknek, amelyek a Kuba elleni fegyveres agresszió azzonallal megindítását sürgetik. Gromiko kijelentette: a nyilatkozat hangneme azonban nem ezek a józan kitételek jellemzik, hanem a durva fenyegetések, amelyek voltaképpen semmissé teszik a nyilatkozatban foglalt pozitív kijelentéseket.

Az elnök szavaiból az tűnik ki, hogy az Amerikai Egyesült Államok szabadon indíthat katonai akciókat Kuba ellen és maga állapítja meg az időpontot.

Jól jövedelmez a kertészet

(Folytatás a 3. l. oldalról)
Mint ahogy elmondott, bizony sokszor munkanélküliség is mutatkozott, elfordult, hogy amikor már a növények szedésére került a sor és ezt nap-nap után kellett volna végezni, a kertészi brigád tagjai nem munkára kellett felhasználni. Ez nehezítette feladatuk jó elvégzését. A kertészi brigádban három csoportban dolgoznak a kollektivisták. Dícséretet érdemelnék mindazok a nők, akik szorgalmas munkájukkal hozzájárultak az eredmények eléréséhez és akik ebben az évben

Több akaratával, szívevel

(Folytatás a 2. oldalról)
Az iskolás gyermekeknek augusztus 19-én megtartott kultúrtevékenység példaként olyan sokan jöttek el, hogy az 500 férőhelyes mozi terem szűknek bizonyult...
Miért tartják a kultúrtevékenység a mozi-ban, amikor a művelődési otthon hatalmas épületében éppen elég hely van az összes érdeklődő befogadására alkalmas előadóterem számára, csak éppen rendbe kell hozni azt? Miért várják oly türelmetlenül a világirodalom a városi vagy környező községi kultúrcsoportok

amikor szükségesnek véli egy ilyen invázió végrehajtását. Az elnök kijelentette, hogy az USA kormányára továbbra is egyúttal működik, akárcsak eddig, a kuba elleni ellenállás vezetőivel, akik menedéket találtak az Amerikai Egyesült Államok területén. Az utóbbi napok eseményei nem hogy enyhítettek, hanem fokozták az ENSZ-tagállamok aggodalmát az USA Kubával szembeni magatartásával kapcsolatban. Felmerül a kérdés: hol vannak az USA kormányának az ENSZ-alapokmány keretében ünnepélyesen vállalt kötelezettségei, amelyek előírják, hogy az államok kölcsönösen ne avatkozzanak be egymás belügyeibe.

A. A. Gromiko emlékeztetett azokra az ügyekre, amelyekre az USA felhagyott a Kuba elleni támadás előkészítésére, majd ezeket mondotta: Felmerül a kérdés, milyen politika ez? Ez agresszív politika, a nemzetközi banditizmus politikája. A. A. Gromiko felhívta a figyelmet, hogy milyen veszélyt jelent az, ahogyan az USA egyes államférfiai vélekednek az egész Karibi-tengeri övezet fokozott ellenőrzésének szükségességéről, a szovjet hajók ellenőrzésének szükségességéről; emlékeztetett a brutális nyomásra, amelyet az USA más államokra gyakorol, beleértve NATO-beli szövetségeseit is. Nem, az ilyen nyilatkozatokat nem lehet figyelmen kívül hagyni — mondotta A. A. Gromiko. E nyilatkozatok aláírásának az ENSZ fennmaradásának egyetlen alapját, ami nem egyéb, mint a más államok belügyeibe való beavatkozás.

A szovjet küldöttség vezetője bebizonyította, hogy milyen képtelenek az „erőpolitika” híveinek tervrel. Ma csak egy esztelen ember — mondotta Gromiko — folytathat „erőpolitikát”, és gondolhatja, hogy az erőpolitika sikerrel járhat, s a politika segítségével rákényszerítheti más államokra ideológiai, politikai szervezeti formáit. A Szovjetunió, a szocialista országok legalább olyan eszközökkel rendelkeznek, mint a kapitalista országok. Ezért manapság a vitás kérdéseket nem fegyverszövegettel és más államok megfenyegetésével kell elrendezni, hanem ésszerű érvekkel és az összes népek békéjének és biztonságának meg-

teremtésével — mondotta a továbbiakban Gromiko — a legjobb volna, ha a nyugati hatalmak velünk és más országokkal együtt egy vagy két külön békeszerződést írnának alá mindkét német állammal. Ha azonban a nyugati hatalmak nem mennek ebbe bele — hangsúlyozta Gromiko —, a Szovjetunió a többi állammal együtt, amely ezt óhajtja, aláírja az NDK-val a békeszerződést, vállalva az ebből fakadó összes következményeket.

A Szovjetunió külügyminisztere hangsúlyozta, hogy a mindkét kínai területet képező Tajvan szigetnek az Egyesült Államok általi megszállása, valamint Dél-Korea amerikai katonai támogatása való átalakítása komolyan veszélyezteti a távol-keleti és a világ békét. A szovjet kormány hangsúlyozta a dél-koreai idegen csapatok kivonásának szükségességét és javasolta a közgyűlésnek, hogy a jelenlegi ülészakán vizsgálja meg ezt a kérdést.

A. A. Gromiko felhívta a küldöttek figyelmét arra, hogy egyes NATO-hatalmak vezetőihez tartozó államférfiak felhívásokat intéznek a preventív atomháború kirobbantására. A Szovjetunió, a szocialista országokat nem lehet a preventív háborúval való fenyegetéssel megfélemlíteni — jelentette ki A. A. Gromiko. — A szovjet kormány azonban tántoríthatatlan és következe-

tes békepolitikájához híven, minden tőle telhetőt megtesz az újabb világháború megakadályozására. Minden buzdítás arra, hogy elsőként indítsanak nukleáris támadást ellentétben áll az ENSZ-alapokmány céljaival és elveivel, a béke fenntartásának érdekében és nem egyeztetéssel és lelkiismerettel. Ezért a szovjet kormány szükségesnek véli, hogy a napirend külön pontjaként az ENSZ-közügyülés 17. ülészakára elterjesztse megvitatás végett „A preventív atomháború érdekében folytatott propaganda eltiltásának” fontos és sürgős problémáját, valamint az erre vonatkozó közgyűlési határozati javaslatot. Követeljük, hogy az összes atomfegyverrel rendelkező államok, az atomfegyver alkalmazásának teljes betiltására vezető első lépésként, késedelem nélkül vállaljanak ünnepélyes kötelezettséget, hogy nem használják elsőként ezt a fegyvert.

A. A. Gromiko hangsúlyozta annak szükségességét, hogy az ENSZ-ből azonnal ki kell üríteni a csanangkajsekiatiumot, helyre kell állítani a Kínai Népköztársaság törvényes jogait az ENSZ-ben. A szovjet külügyminiszter arról beszélt, hogy meg kell változtatni a nemzetközi szervezet struktúráját, amelynek tükröznie kell a jelenlegi világ helyzetet, vezető szerveiben egyenlő jogokkal legyen képviselve a jelenleg létező három fő államszféra: a szocialista országok, a nyugati tömbökhöz tartozó országok és a semleges országok.

A választás jogán felszólalt Stevenson, az USA küldötte, aki azt bizonygatta, hogy — ugyanmond — „alapítván” az a vád, amely szerint az Egyesült Államok agresszióra készül Kuba ellen. A felhozott érvek azonban csak bebizonyították a vádak helyes voltát. Stevenson fenyegető hangon ismételte meg, hogy az USA készen áll arra, hogy Kuba elleni intézkedések végrehajtására a kuba kormányának a nyugati féltekét támogatja a felforgató tevékenységére miatt.

A közgyűlés plenáris ülése ezután jóváhagyta Indonézia és Hollandia közös határozati javaslatát, amely magában foglalja a két ország megállapodását Nyugat-Indonéziának való átadására vonatkozóan.
Ezután U. Thant, az ENSZ ideiglenes főtitkára szólalt fel az indonéz-holland egyezmény kérdésében.
A következő ülést szeptember 24-én délelőtt tartják.

A közgyűlés plenáris ülése ezután jóváhagyta Indonézia és Hollandia közös határozati javaslatát, amely magában foglalja a két ország megállapodását Nyugat-Indonéziának való átadására vonatkozóan.
Ezután U. Thant, az ENSZ ideiglenes főtitkára szólalt fel az indonéz-holland egyezmény kérdésében.
A következő ülést szeptember 24-én délelőtt tartják.

A közgyűlés plenáris ülése ezután jóváhagyta Indonézia és Hollandia közös határozati javaslatát, amely magában foglalja a két ország megállapodását Nyugat-Indonéziának való átadására vonatkozóan.
Ezután U. Thant, az ENSZ ideiglenes főtitkára szólalt fel az indonéz-holland egyezmény kérdésében.
A következő ülést szeptember 24-én délelőtt tartják.

A közgyűlés plenáris ülése ezután jóváhagyta Indonézia és Hollandia közös határozati javaslatát, amely magában foglalja a két ország megállapodását Nyugat-Indonéziának való átadására vonatkozóan.
Ezután U. Thant, az ENSZ ideiglenes főtitkára szólalt fel az indonéz-holland egyezmény kérdésében.
A következő ülést szeptember 24-én délelőtt tartják.

A közgyűlés plenáris ülése ezután jóváhagyta Indonézia és Hollandia közös határozati javaslatát, amely magában foglalja a két ország megállapodását Nyugat-Indonéziának való átadására vonatkozóan.
Ezután U. Thant, az ENSZ ideiglenes főtitkára szólalt fel az indonéz-holland egyezmény kérdésében.
A következő ülést szeptember 24-én délelőtt tartják.

A közgyűlés plenáris ülése ezután jóváhagyta Indonézia és Hollandia közös határozati javaslatát, amely magában foglalja a két ország megállapodását Nyugat-Indonéziának való átadására vonatkozóan.
Ezután U. Thant, az ENSZ ideiglenes főtitkára szólalt fel az indonéz-holland egyezmény kérdésében.
A következő ülést szeptember 24-én délelőtt tartják.

A Szovjetunió kormányának megbízásából A. A. Gromiko, a Szovjetunió külügyminisztere felkérte az ENSZ-közügyülés 17. ülészakájának elnökét, hogy az összes államok és népek szempontjából nagyfontosságú, önálló és sürgős kérdésként tűzze az ülészakák napirendjére a következő pontot: „A leszerelés gazdasági programja”.

A magyarázó jegyzék rámutat, hogy a békeszerető népeknek az általános és teljes leszerelés megvalósításáért, a fegyverkezési hajszák megszüntetéséért és a nemzetközi feszültség enyhítéséért vívott harcra máris a nemzetközi élet homlokterébe helyezte a leszerelés gazdasági programját.

N. Sz. Hruscsov, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke a moszkvai általános leszerelési és béke-világkongresszuson, 1962. július 10-én mondott beszédében — hangzik a továbbiakban a magyarázó jegyzék — rámutatott arra, hogy gazdasági fejlődéséhez, milyen őrjáti lehetőségeket nyerne a világ valamennyi országa, ha békés termelési órlakra használhatná fel azokat a sok milliárdért kivevő eszközöket és erőforrásokat, amelyeket jelenleg a fegyverkezési hajszák feneketlen szakadékaiba dobna.

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének kötelessége lépést tartani az idők követelményeivel és anélkül, hogy megvárja az általános és teljes leszerelésre vonatkozó szerződés megkötését, saját zászlajaként szelvény bontakoztassa ki a leszerelés gazdasági programját. Szükséges, hogy ne szorítkozzék általános megfontolásokra, hanem konkrétan dolgozza ki a különböző országok gazdasági fejlesztésének távlatait, az általános és teljes leszerelés körülményeit közzé.

A jegyzékhez csatolták „A leszerelés folytán felszabaduló eszközök és erőforrások békés célú felhasználására vonatkozó nyilatkozat” tervezetét.

Három évvel ezelőtt — mutat rá a nyilatkozat-tervezet — az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyűlése a Szovjetunió kezdeményezésére elfogadta az általános és teljes leszerelésre vonatkozó határozatot.

A Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége kormányának megbízásából A. A. Gromiko, a Szovjetunió külügyminisztere azzal a kéressel fordult Zatrullah Khanhoz, az ENSZ-közügyülés 17. ülészakájának elnökéhez, hogy fontos és sürgős kérdésként tűzze az ülészakák napirendjére „a preventív nukleáris háború melletti propaganda eltiltásáról” szóló pontot.

A szovjet küldöttség és a kérdésben előterjesztett határozati

A legnagyobb zűrzavar uralkodik Argentínában

BUENOS AIRES. (Agerpres).
A nyugati sajtóügynökségek legutóbbi hírei szerint — az Ongania tábornok parancsnoksága alatt lévő „lázadó” csapatok behatoltak Buenos Airesbe, az ország fővárosába és elfoglalták az elnöki palotát. Guido elnök — jelenti a Reuters — néhány perccel a „lázadó” egységek megérkezése előtt elhagyta rezidenciáját és szűrnységével együtt az egyik külvárosba menekült. Guido felajánlotta, hajlandó lemondani a válság rendezése érdekében.

Amint a France Presse közli, az események már szeptember 21-én délután gyors iramot vettek, amikor a két szembenálló katonai frakció parancsnokai utasítást adtak a harcok folytatására. Mindkét frakciót „lázadónak” minősítik, mivel nem voltak hajlandók alávetni magukat Guido elnök ellenségeskedés beszüntetésére felszólító parancsának. Pénteken este fegyveres összecsapásra került sor az Ongania tábornok vezette frakció tankosai és tüzértársa és a Labayru és Lorio tábornokok vezette frakció győlműsége között. A tankegyeségek áttörték az argentin főváros előtti védelmi vonalakat és az éjszaka folyamán elfoglalták a várost.

A France Presse arról számol be, hogy „Guido elnök tekintélye péntek óta gyors ütemben csökken és most a katonai frakciók között folyik a vita.

„A leszerelés gazdasági programja”

A Szovjetunió kormányának nagyfontosságú javaslata

A Szovjetunió kormányának megbízásából A. A. Gromiko, a Szovjetunió külügyminisztere felkérte az ENSZ-közügyülés 17. ülészakájának elnökét, hogy az összes államok és népek szempontjából nagyfontosságú, önálló és sürgős kérdésként tűzze az ülészakák napirendjére a következő pontot: „A leszerelés gazdasági programja”.

A magyarázó jegyzék rámutat, hogy a békeszerető népeknek az általános és teljes leszerelés megvalósításáért, a fegyverkezési hajszák megszüntetéséért és a nemzetközi feszültség enyhítéséért vívott harcra máris a nemzetközi élet homlokterébe helyezte a leszerelés gazdasági programját.

N. Sz. Hruscsov, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke a moszkvai általános leszerelési és béke-világkongresszuson, 1962. július 10-én mondott beszédében — hangzik a továbbiakban a magyarázó jegyzék — rámutatott arra, hogy gazdasági fejlődéséhez, milyen őrjáti lehetőségeket nyerne a világ valamennyi országa, ha békés termelési órlakra használhatná fel azokat a sok milliárdért kivevő eszközöket és erőforrásokat, amelyeket jelenleg a fegyverkezési hajszák feneketlen szakadékaiba dobna.

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének kötelessége lépést tartani az idők követelményeivel és anélkül, hogy megvárja az általános és teljes leszerelésre vonatkozó szerződés megkötését, saját zászlajaként szelvény bontakoztassa ki a leszerelés gazdasági programját. Szükséges, hogy ne szorítkozzék általános megfontolásokra, hanem konkrétan dolgozza ki a különböző országok gazdasági fejlesztésének távlatait, az általános és teljes leszerelés körülményeit közzé.

A jegyzékhez csatolták „A leszerelés folytán felszabaduló eszközök és erőforrások békés célú felhasználására vonatkozó nyilatkozat” tervezetét.

Három évvel ezelőtt — mutat rá a nyilatkozat-tervezet — az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyűlése a Szovjetunió kezdeményezésére elfogadta az általános és teljes leszerelésre vonatkozó határozatot.

Tűzzék az ENSZ-közügyülés 17. ülészakájának napirendjére

„A preventív nukleáris háború melletti propaganda eltiltásáról” szóló pontot

A Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége kormányának megbízásából A. A. Gromiko, a Szovjetunió külügyminisztere azzal a kéressel fordult Zatrullah Khanhoz, az ENSZ-közügyülés 17. ülészakájának elnökéhez, hogy fontos és sürgős kérdésként tűzze az ülészakák napirendjére „a preventív nukleáris háború melletti propaganda eltiltásáról” szóló pontot.

A szovjet küldöttség és a kérdésben előterjesztett határozati

javaslata az általános és teljes leszerelésre vonatkozó határozatot. Az Egyesült Nemzetek Szervezete által megalakított Biztonsági Tanács tagjai a fegyverkezési hajszák megszüntetéséért és a nemzetközi feszültség enyhítéséért vívott harcra máris a nemzetközi élet homlokterébe helyezte a leszerelés gazdasági programját.

A fegyverkezési hajszák időközben tovább folynak. A népek csak két út között választhatnak — vagy az általános és teljes leszerelést és a megindíthatatlan békét, vagy a fegyverkezési hajszák fokozódását, valamint azt választhatják, hogy a világ pusztító termokleáris háború felé sodródik.

Még van idő a világot fenyegető veszély elhárítására. A világ népei szembeszedhetik általános és teljes leszerelési tervüket, a barátságot és a béke gazdasági együttműködés programját a fegyverkezési hajszák fokozódásának tervei, a háború és az agresszió tervei, s ezt meg is kell tenniük.

A nyilatkozat-tervezet ezzel kapcsolatban a leszerelés gazdasági vonatkozásaira is felhívja a világ államainak és népeinek figyelmét.

Az általános és teljes leszerelés — hangzik a tervezet — megszabadítaná az államokat és népeket a katonai kiadások súlyos terheitől, s lehetővé tenné, hogy az emberiség sürgős szükségleteinek kielégítésére minden évben mintegy 120 milliárd dollárral többet fordítsanak, amely összegeket jelenleg katonai célokra költik. Huszonöt év alatt az államok összesen 3000 milliárd dollárt nyernének a leszerelésen. Ez az összeg körülbelül megfelel az összes javak értékének, amelyek az emberek eddig az egész földkerekségen termeltek.

A békés gazdasági szükségleteire s a népek életének megjavítására azokat az őrjáti értékeket is fel lehetne használni, amelyek jelenleg mindenteljesen fegyverek, munició és stratégiai tartalékok formájában vannak lekötve, továbbá felszabadulnának a hadseregben és a hadiparban foglalkoztatott embermilliók is, akiknek ismeretét és erejét a békés élet céljaira lehetne felhasználni.

A leszerelés, valamint őrjáti erőforrások békés célú felhasználása — hangzik a tervezet — a nyilatkozat-tervezet — tag teret fog nyitni az államok közötti békés együttműködésnek a jogegyenlőség és a kölcsönös segélynyújtás kibővítése hasznára válna az összes országoknak, nagyoknak és kicsiknek, gyengén fejletteknek és gazdasági szempontból magas fejlődési szinten állóknak egyaránt, biztosítaná a termelés növekedését és munkához juttatna újabb milliókat. A szovjet nyilatkozat-tervezet leszögezi:

A közgyűlés szem előtt tartva a kifejtetteket s a béke és a békés egymás mellett élés felémelő eszményeitől vezérelve, nyomatékos, ünnepélyes felhívást intéz az összes államok kormányaihoz, hogy fokozzák erőfeszítéseiket az általános és teljes leszerelés mielőbbi megvalósításáért, felhívja az összes államokat jelen nyilatkozat céljainak valóra váltására. Megbízta továbbá az ideiglenes főtitkár: az íkél, hogy megvárja az általános és teljes leszerelésre vonatkozó szerződés megkötését, már most tanácskozzék a gazdasági szempontból gyengén fejlett ázsiai, afrikai és latin-amerikai országok kormányaihoz, hogy fokozzák nemzetközi segélyprogramjának kidolgozását, azzal a céllal, hogy az általános és teljes leszerelés folytán felszabaduló alapok egy része gazdasági elmaradottságok felszámolását szolgálja s ezt a programot tervessze megvalósítását végett az ENSZ-közügyülés 18. ülészakára.

A közgyűlés szilárdan bízik az értelem és az igazság elveinek diadalában, abban, hogy az egész világon olyan körülmények honosodnak meg, amelyek minden időkre kizárják a háborúkat a társadalom életéből, a számtalan nemzedék által megteremtett őrjáti erőforrásokat és alapokat felémelő fegyverkezési hajszák helyébe pedig a népek széles körű és gyümölcsöző együttműködése lép, a földi élet jó megszervezése érdekében.”

„Komoly aggodalmat kelt — hangoztatja a továbbiakban a magyarázó jegyzék — az egyre szélesebb méretű revansista és a második világháború nyomán megvont európai államhatárok revíziója mellett folytatott propaganda, mivel ez lényegesen fokozza az államok közötti feszültséget és olyan katonai robbanással fenyeget, amely világkonfliktussá fajulhat.

A preventív nukleáris háború melletti propaganda őrjáti veszéllyel jár azokra a népekre is, amelyek csak nemrég tértek rá a nemzeti felszabadulás és a független, önálló fejlődés útjára, mivel hosszú, szilárd béke nélkül nem szabadulhatnak meg a gyarmati rabság súlyos örökségétől, az ingatlak, kimerült gazdaságtól, az éhínségtől, betegségek, az irástudatlanságtól.

A szovjet kormány véleménye szerint — hangzik a befejezésű a magyarázó jegyzék — a mostani körülmények között minden állam részéről azonnali, sürgős akciók szükségesek a preventív nukleáris háború melletti propaganda beszüntetésére. Ha a közgyűlés ilyen értelmű határozatot fogadna el, ez megfelelne a feladatok megvalósításának. A szovjet kormány meg van győződve róla, hogy ez hozzájárulna a nemzetközi feszültség jelentős enyhüléséhez. A népek, amelyek életét ma beárnyékolja a holnap miatti aggodalom, megkönnyebbülve lélegzenek fel, tudva azt, hogy létrejött az első akadály a nukleáris háború veszélye ellen. Ilyenformán kedvezőbb feltételek alakulnának ki, s ezek lehetővé tennék, hogy csökkenjen a szakadék az államok és elválasztó többi nemzetközi kérdés tekintetében, amelyek pozitív megoldása igen fontos a béke megerősítése és a népek közötti együttműködés megszervezése szempontjából.